

Проповед на Лазаровден

Наближават последните дни на Светата Четиридесетница. Да настроим тялото по струните на душата – това е великопостният призив към всеки, поел по тесния път – пътят на благото иго Христово. Иде и седмицата, наречена Страстна, идат дните на Христовите страдания, Разпятие и тридневен престой на Слънцето на правдата в страната на смъртната сянка.

Но сякаш за да поемем глътка радост преди вчувстването в Христовите страдания, за да предусетим шеметния възторг на Възкресението преди горчивата чаша на мъките Христови, Църквата ни услажда с празника на възкресяването на Лазар, Божият приятел, предшествашо тържествения Вход Господен в свещения град.

Неслучайно Лазаровден е единствената събота в годината, когато богослужението е изцяло възкресно – възкресно, както подобава на неделния ден.

„Господи, ето оня, когото обичаш, е болен.“ (Ин. 11:3) – така Марта и Мария, сестрите Лазарови, известяват Спасителя, Който е чест гост на техния дом.

Нещо повече – евангелист Йоан съобщава изрично, че Христос обича Лазар и сестрите му.

Виждаме, че Той – Второто Лице на Света Троица, Промислителят, чрез Когото всичко е станало, Синът Божий, Единороден на Отца, се просълзява пред гроба на Лазар и тъгува, поразен от скръбта на близките. Човешката природа на Христос не се свени да се изяви чрез състраданието и жалостта към споминалия се приятел, така както Човеколюбецът Изкупител скърби и страда за обречения на смърт целокупен човешки род.

И друг път Господ е възкресявал (Марк 5:35-42, Лука 8:40-56, Лука 7:11-17). И друг път народът е поразен от небивалото чудо. Да, още Илия и Елисей по милост Божия съживяваха мъртви.

Но сега стоим пред гробницата на 4-дневния Лазар и сетивата на всички ясно довеждат до осъзнаване трагичния факт на тлението. Марта казва: **„Господи, мирише вече, защото е от четири дни.“** Зловонието на гниещата плът съпътства неизбежно нашата наследена след грехопадението смъртност.

След Евиния грях смъртта навлезе в света. Тази смърт оплячкоса Божието наследство, доброволно предало се на греха.

Вкусването на забранения плод бе вкусване за смърт – наистина, докоснали се до плода на изкушението станавме смъртни, така както Бог бе предупредил първите хора (Бит. 3:3).

Призвани за небесния чертог, се озовахме в тъмното и смрадно обиталище, в което ни запокити греха, и оня който ни плени, превърнал се открай време в човекоубиец.

Невъзможно е, немислимо е, абсурдно е, но сме смъртни. Смъртен е дори онзи, когото Господ е обичал, Господният приятел Лазар, за когото Марта казва: **„Господи, да беше тука, нямаше да умре...“** (Ин. 11:21). Тя знае, че пред нея е Христос, Синът Божий, Който ще да спаси света. Знае и като благочестива

юдейка, че починалите ще възкръснат в последния ден. Предусеща със сърцето, водено от обич, че щом Чудотворецът е тук, най-вероятно ще има утеха, ще има радост, ще има светлина... Но не знае, че след броени минути ще бъде свидетелка на възкресяване преди всеобщото възкресение. И дори погребалното платнище не ще може да препъне извикания от Бог Слово чрез слово покойник: **„Лазаре, излез вън!“**

„Бездиханният Лазар послуша Онзи, Който му даде дихание“ – пее Църквата (3-та стихира на „Господи възвах“ на вечернята срещу Лазарова събота).

Ето това е нужно на смаяните и съсипани сестри. Ето – изобличение на ироничните юдеи, които казаваха **„...не можеше ли Тоя, Който отвори очите на слепия, да направи, щото и тоя да не умре?“** (Ин. 11:37). Ето – това е нужно на поразения народ, който ще разнесе далеч вестта за небивалото чудо. Тази гледка е нужна и на апостолите – най-близките, които жадуват по-скоро Месия да седне на престола на славата Си, да бъде приет подобаващо от Своя народ, и да посочи почетни места за най-приближените (Мат. 20:20-28, Марк 10:35-45). Всъщност тази гледка ще е утеха за тях при ужасите на близкото бъдеще.

Апостолите и всички Христови сподвижници ликуват пред божествената сила на Възкресителя. Това е потребно за тях – в близките дни след екстатичната радост при Лазаревото възкресение, след общото „Осана“, съвсем скоро предстои заговорът, предателството, арестът, нечуваният нощен процес, хулите, обидите, насмешките, поруганието, бичуването, плесниците, храките, венецът от тръни, багреницата на истинната слава, скръбният Голготски път, гвоздеите, проклятията на непокаялия се разбойник, гледката на майчината мъка под кръста ..., чак додето се стигне до Христовото **„Свърши се“**.

А сред измъчените и уплашени Христови чада, поразени и сломени в тия страшни часове, е и възкресеният Лазар, Господният приятел, бъдещият кипърски епископ. Знаем от евангелист Йоан, че първосвещениците са искали и неговото убийство, защото Лазар е живият пример, че Онзи, Който е Възкресението и Живота, е силен да оживи смъртника.

Трите последващи десетилетия на епископско служение на Лазар в Кития, са живата проповед на Божието всемогъщество. Всички знаят, че техният епископ е възкресеният Господен приятел. Неслучайно на саркофага му, през 9 век пренесен в Константинопол, пише само няколко думи, поразителни по лаконичност и сила: **„Тук почива Лазар, Господният приятел“**...

Да посрещнем Лазаровден, да отпием от възторжената радост на Христовата победа над исконния човешки враг – смъртта, да ликуваме заедно със свидетелите на чудото, да триумфираме, че Словото призова от бездната и спаси похитения, да празнуваме – Бог предвъзвестява Своего Възкресение.